

avotakka

SUOMEN SUURIN SISUSTUSLEHTI

SYYSKUU 2006 7,20 €

KALUSTEOPAS

• Sohvat • pöydät • tuolit • sängyt • hyllyt

Muuta tilaa värein ja kuvioin
Tyylikkäätkotiteatterit

UUSI SARJA
Suomi-designin tekijät

Trendinä
viehkot vekit

4 KOTIA

- Unelmatalo Kuopiossa • Lapsiperheen idylli Lappeenrannassa
- Funkiskauppa Ilomantsissa • Taiteilijaelämää Järvenpäässä

A-lehdet

▷ Ninan ja Arton suosikki-
paikka on keittiön saareke,
jonka ääressä on reilusti
tilaa laittaa ruokaa ja
vaikka nauttia lasillinen
kuohuviiniä. Kalusteet ovat
A la Carten, kodinkoneet
Aeg:n. Koivuiset säle-
kaihtimet on teetetty Kiteen
Puukaihtimessa.

Sisäänkäynti, keittiö,
ruokailu ja oleskelu muo-
dostavat yhtenäisen tilan.
Puuta on käytetty runsaasti,
kattosäleisiin afrikkalaista
irokoa, lattiaan mäntyva-
neria ja kantavien pylväi-
den ympärille rottinkipu-
nosta. Tanskalaisen Bent
Falkin vuonna 1970 suun-
nitteleman Rais-takan ym-
päriällä on mustaa diabaa-
sia, jonka Kivimantsi on
louhinut Ilomantsin
Hattuvaarasta.

AIKAMATKA MENINEESEEN

Ilomantsilaiset Nina Kosola ja Arto Liimatta kunnostivat kodikseen vanhan, tyhjillään seisoneen osuuskauppatalon. Ennakkoluulottomassa sisustuksessa kierrätyskeskuslöydöt kohtaavat itse tehdyt kalusteet, funkis Japanin ja suomalainen puu kaukaiset sukulaisensa.

KARI-OTSO NEVALUOMA KUVAT JUHA JUNTTO

Tuolit palvelivat ennen tehdastyöläisiä

Tanakan, itse suunnitellun ruokapöydän levy on meribautaa ja jalat mustaa diabaasia. Pöytä on niin painava, että sen kantamiseen tarvitaan neljän miehen voimat. Tuolit Arto on hakenut toimintansa lopettaneen tehtaan miesten pukuhuoneesta. Valaisimet ovat Yki Nummen.

△ Vaihtelevat lattiapinnat saavat koko yläkerran pituisen käytävän vaikuttamaan lyhyemmältä. Tilaa rajaa Aarikan Discus-verho, jonka taakse jäävät makuu- ja peseytymistilat. Vasemmalla näkyy sisäänkäynnin yhteyteen nikkaroitu kaapisto, jonka kaikki 48 ovea Arto on tuonut kierrätyskeskuksesta.

◁ Miehekkäässä kirjastonurkkauksessa on Pauli Blomstedtin 1930-luvulla suunnittelema, Merivaaran valmistama funkiskalusto. Verhoilukin on alkuperäinen. Valaisin on Yki Nummen Outokumpu.

▽ Laatikkomainen funkistalo on vuodelta 1938.

Terveisiä Pohjois-Karjalasta! Toimitukseen tuli vihje vauhdikkaasta pariskunnasta, joka on hankkinut Ilomantsin keskustasta vanhan osuuskauppatalon ja kunnostaa sitä ”aikamoisella pieteetillä”. Muutama kuva ja sähköpostiviesti kertoivat, että projekti on **Nina Kosolalle** ja **Arto Liimatalle** henkilökohtaisesti tärkeä, mutta toivottavasti myös piristysruiske Ilomantsille:

”Kotimme on hyvä esimerkki siitä, että kaikkea vanhaa ei tarvitse jyrätä matalaksi uuden tieltä. Ei tällaista atmosfääriä saa aikaan uutta rakentamalla. Talossa oli yli 30 vuotta Pohjois-Karjalan Osuusliike ja kahvila, ja yläkerta on palvellut kahteen otteeseen matkustajakotina. Maaliskuussa vuonna 1959 muun muassa **Olavi Virta** yöpyi raken-

nuksessa. Hän oli paikkakunnalla surullisen kuuluisalla keikalla, joka katkesi alkuunsa, kun poliisi vei yhteen soittokyvottomäksi juopuneen hanuristin putkaan. Talossa on ollut myös kunnanvirasto, turkisompelimo ja viime vaiheessa insinööritoimisto. Matalassa varastosiivessä on pidetty joskus yleistä käymälääkin.”

Rakennusarkkitehtipariskunta on jo muuttanut yläkertaan, mutta remontoi vielä alakertaa. Sinne valmistuvat heidän arkkitehtikonttorinsa ja kahvila, joka lupaa viedä kalusteita, jukeboxia ja tarjottavia myöten aikamatkalle 1960-luvun alkuun.

SUURI JA RUMA

Vuonna 1938 valmistunut funkislaatikko erottuu selvästi paikka-

Sivulle 68 ▷

Arto vainuaa roskalavojen designaarteet

△ Japanilaistyyllisen makuuhuoneen kalustus on niukka. Siellä on paikan päällä koottu vuode, Ilmari Tapiovaa-
ran Pirkka-jakkarat yöpöytinä ja
jättimäinen riisipaperivalaisin. Päivä-
peitto on ommeltu Anna Danielssonin
Marimekolle suunnittelemasta Fokus-
kankaasta. Seinät ovat mäntyvaneri-
levyä ja katto valkoista, kohokuvioitua
tapettia, joka löytyi Marburgilta. Elois-
sa lattia saatiin poistamalla huolimat-
tomasti aikaisempia maalikerroksia ja
suojaamalla pinta vahalla.

▷ Kylpyhuone on tilava. Naapuri-
talosta saatu 1950-luvun amme
ryhdistyi heti, kun alkuperäiset, huo-
nokuntoiset jalat poistettiin ja niiden
tilalle sijoitettiin tukevat jalopuupalkit.
Valkoiset ja pistaasinvihreät kaakelit
ovat Laattapisteen mallistoa Joensuun
Tupatarvikkeesta ja matto sisustusliike
H&B Homesta. Säleikkökatto vahatus-
ta merbausta on Arton suunnittelema
ja hyödyllisyysmallisuojaama.

▷▷ Aaltoileva katto vaikuttaa voi-
makkaasti koko kodin tunnelmaan ja
sisustukseen. Ninan ja Arton mielestä
kattoihin kiinnitetään rakentamisessa
liian vähän huomiota, aivan kuin ne
eivät saisi näkyä lainkaan. Keskellä
on sisäänkäynti asuntoon.

Omien oivallusten koekenttä

kunnan taannoisen valtaväylän, Kauppatien varrelta. Kulmikkaan pytingin yllä on upouusi lautaverhoilu, ja pihalla on pinoittain rakennustarpeita. Sirkkelin korvia vihlova sävel kuuluu vain vaimeasti Ninan ja Arton luokse toiseen kerrokseen. Tilaa on hulppeasti kahdelle.

– Yläkerta käsittää 200 neliötä, mutta kaikkiaan neliöitä on 690. Aikamoinen muutos 43-neliöisestä paritalon puolikkaasta, jonka pikkukeittiössä väistelimme toisiamme, Nina kertoo.

Ihan näin vaikuttavaa paikkaa he eivät alun alkaen etsineet, vaan ehkä sellaista rintamamies-talon kokoista. Joka tapauksessa he halusivat talon, jonka voisi kunnostaa, ja sisustuksessa voisi sekoittaa reippaasti uutta ja vanhaa. Heitä houkutteli myös mahdollisuus siirtää työ ja asuminen liki toisiaan. Ratkaisu löytyi kirjaimellisesti tien toiselta puolelta.

– Arkkitehtikonttorimme sijaitsee toistaiseksi osuuskauppaa vastapäätä olevassa talossa, mistä näimme päivittäin tyhjän, kiinteistösijoitusyhtiö Kapiteelille siirtyneen osuuskaupan. Sitten joku kävi kiinnittämässä ikkunaan Myytävänä-kyltin. Uteliaisuuttamme pyysimme avaimet ja pistäydymme sisällä. Molemmat huudahtivat suunnilleen yhtä aikaa, että voiko toista näin rumaa paikkaa ollakaan, mutta jostain syystä annoimme talolle uuden mahdollisuuden. Ensin otimme selvää, ettei se ole kärsinyt vesivahingoista, Nina muistelee.

Koska kukaan muu ei ollut kiinnostunut sijoittamaan rahojaan nuhjuiseen kiinteistöön, Ninalla ja Artolla oli reilusti aikaa miettiä kunnostamiskeinoja ja neuvotella hinnanalennuksesta. Nyt kaupasta on kolme vuotta.

IROKO, MERBAU, MÄNTY

Kaikki pinnat oli pilattu tunkkaisilla maalikerroksilla ja muovimatoilla, mutta Nina ja Arto ovat korvanneet ne hengittävil-

lä luonnonmateriaaleilla ja muutenkin säilyttäneet niin paljon alkuperäistä funktionalistista henkeä kuin mahdollista. Huonejokokin on säilynyt lähes samana. Vain muutama väliseinä on poistettu

– Me elämme paikan ehdoilla, Arto sanoo.

Rakentamisen ammattilaisina he ovat uskaltaneet kokeilla myös poikkeuksellisia sisustusmateriaaleja ja ovat valmiit vaihdoksiin, elleivät ne kestäkään kulutusta. Erityisen kiinnostavaa on seurata, kuinka tukeva mutta pehmeä, pontattu mäntyvaneri käyttäytyy lattiassa. Samanlaisilla ohuilla mäntyvanerilevyillä on päällystetty vähin kalustein sisustetun makuuhuoneen seinät.

Muutamat puulajit ovat miltei ylellisiä. Arton suunnitteleman, kauttaaltaan aaltoilevan katon säleet ovat Afrikan päiväntasaajan metsissä kasvavaa, lämpimän kellertävää irokoa ja jykevän ruokapöydän kansi paksua merbauta. Puut on saatu lähempää kuin arvaisi. Ne ovat paikallisen lattianpäällystetehtaan jätepuuta, joka olisi muuten joutunut hakkeeksi.

– Kun arvokkaat puut kerran on sademetsistä kuskattu tänne EU:n itäisimpään pisteeseen, niin miksi niitä ei voisi hyödyntää loppuun, Arto miettii.

MAAILMANPELASTAJAN FIILIS

Nina ja Arto ovat vuosia keränneet huonekaluja ja muuta mukavaa myöhempää käyttöä silmällä pitäen, lähinnä 30-luvun funkista ja 60-luvun suomalais-ta muotoilua. Pitkin loivasti aaltoilevaa kattoa riippuu nyt lukemattomia **Yki Nummen** valaisimia, keskellä oleskelutilaa on ryhmä **Yrjö Kukkapuron** rai-suja, nahalla verhoiltuja nojatuoleja ja kaapin päältä kurkkivat **Antti Nurmesniemen** ja **Timo Sarpanevan** tulipunaiset padat ja pannut. Kirjastossa on peiliä vaille täydellisenä hankittu **Pauli Blomstedtin** Merivaaralle suun-

nittelema teräsputkikalusto.

Arto varsinkin on ilmeinen mestari löytämään hyväkuntoisia, mutta käytöstä poistettuja designkalusteita. Jotkin ovat irronneet poiskantohintaan, mutta joistakin hän on joutunut pulittamaan kelpo summan. Nummen valaisimista hän hurautti alkusi **Lokkiin**. Halvimmillaan niitä on irronnut kierrätyskeskuksesta viidellä eurolla.

– Nummen valaisimet voivat näyttää jopa rumilta kun niitä katsoo sammutettuina, mutta annas olla kun sytyttää valon, ne heräävät eloon.

Muutamat huonekalut Arto on löytänyt suorastaan hävyttömän helposti. Kerrankin kaveri soitti ja vihjaisi, että paikallista varastoa ollaan tyhjentämässä kaatopaikalle. Poistettavien joukossa olisi joitakin kamalannäköisiä tuoleja, joten tulisiko Arto ehkä vilkaisemaan niitä? Perillä odottivat Kukkapuron nojatuolit (kaikkiaan kymmenen) ja niiden päälle kolme pöytä.

– Kyllähän tässä on sellaista maailmanpelastajan fiilistä, hän myhäilee.

Vinkin antaja sai palkkioksi kuohuviinipullon, joka on luvalla sanoen Arton omaa tuotantoa, valmistettu valkoisista viinimarjoista ja keltaisista karviaisista. Hän oli vuonna 1989 perustamassa nykyisin Hermannin viinitilana tunnettua Suomen vanhin-ta viinitilaa.

Arkkitehtuurin diplomityötä Tampereen teknilliseen yliopistoon laativalla Ninalla ja Artolla riittää ideoita myös lähiympäristön kohentamiseksi. Ilomantsin kunnan kanssa on suunnitteilla projekti, joka pyrkii säilyttämään osuuskauppaa ympäröivän Kauppatien vanhan rakennuskannan ja kehittämään alueen matkailullisesti ja esteettisesti kiinnostavaksi kokonaisuudeksi. Sitä täytyy ehdottomasti tulla joskus katsomaan. □